

Sytuacja gospodarstw domowych w 2021 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych

31.05.2022 r.

2,2%

Realny wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych w 2021 r.

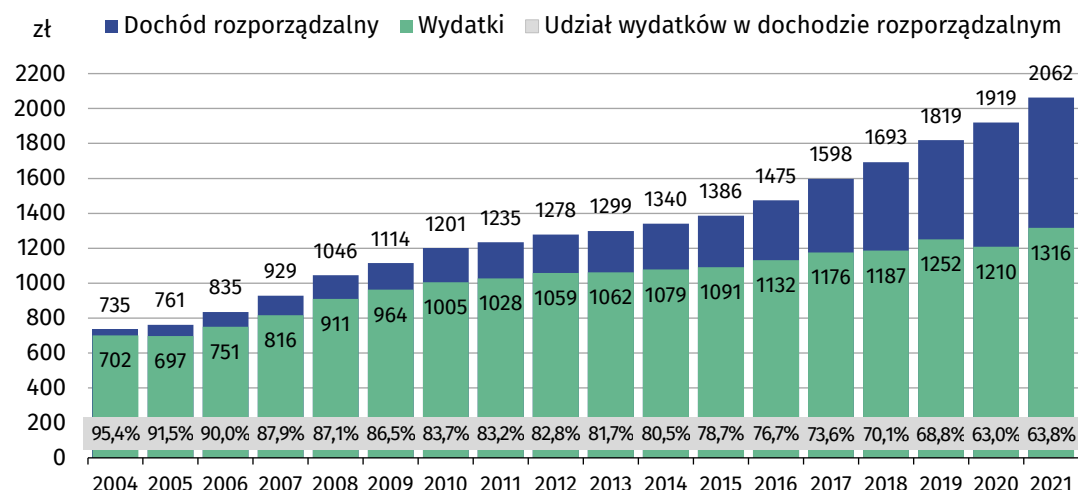
W 2021 r., sytuacja materialna gospodarstw domowych nieznacznie poprawiła się pomimo trwającej pandemii COVID-19¹, która miała znaczący wpływ zwłaszcza na poziom i strukturę wydatków. Gospodarstwa domowe osiągały zarówno wyższe dochody, jak i wydatki. Poziom rozporządzalnego na osobę w zaokrągleniu do 1 zł w 2021 r. wyniósł 2062 zł i był realnie wyższy o 2,2% (nominalnie o 7,4%) od dochodu z 2020 r. Tym samym tendencja wzrostowa dochodu

rozporządzalnego została zachowana, a jej dynamika pozostała na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych osiągnęły w 2021 r. wartość 1316 zł i były realnie wyższe o 3,5% (nominalnie o 8,8%) od wydatków z 2020 r. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne wyniosły 1269 zł i były realnie wyższe o 3,6% (nominalnie o 8,9%) w stosunku do 2020 r. Największy wzrost dotyczył wydatków na edukację, restauracje i hotele, transport, odzież i obuwie oraz zdrowie. Zmiany te były uwarunkowane zmieniającą się sytuacją pandemiczną i luzowaniem obostrzeń oraz stopniowym powrotem do wydatków dokonywanych przed pandemią, a w roku 2020 istotnie zredukowanych.

W 2021 r. nieznacznie poprawiła się sytuacja dochodowa gospodarstw domowych, natomiast realny wzrost dochodów był na poziomie podobnym do roku poprzedniego

Zmieniła się struktura i poziom wydatków w następstwie stopniowego luzowania ograniczeń trwającej od 2020 r. pandemii COVID-19

Wykres 1. Poziom przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków² na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w latach 2004–2021

W latach 2004–2021 sytuacja materialna gospodarstw domowych systematycznie poprawiała się

¹ W 2021 r. w związku z trwającą od 2020 r. pandemią i wprowadzeniem różnego typu obostrzeń mających na celu redukcję transmisji koronawirusa poprzez ograniczenie kontaktów międzyludzkich, podtrzymana została zmiana dotychczasowego sposobu zbierania informacji od respondentów z wywiadu bezpośredniego na wywiad telefoniczny.

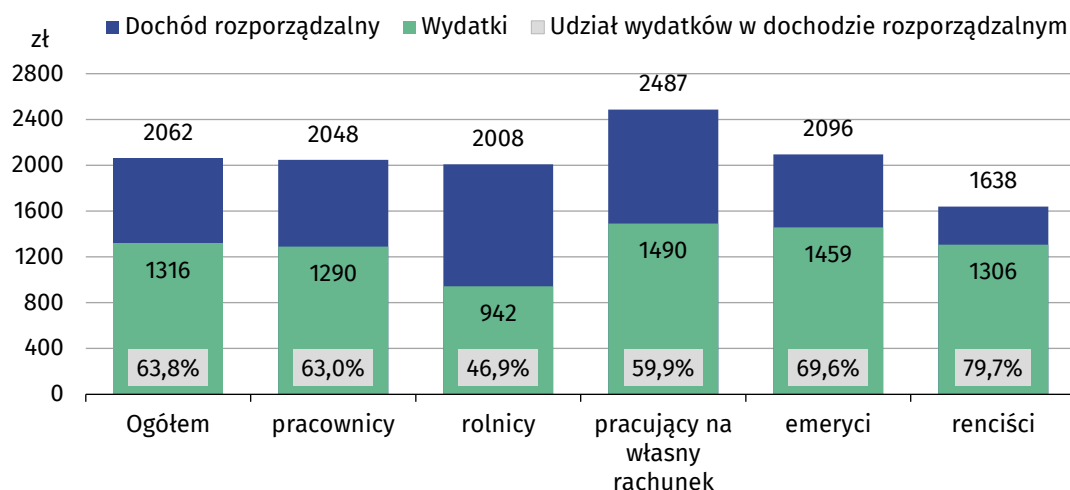
² Ze względu na wprowadzenie od 2013 r. nowej klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu, opartej na zharmonizowanej klasyfikacji COICOP dla wszystkich badań Europejskiego Systemu Statystycznego, wyniki dla okresu 2004–2021 podano w warunkach porównywalnych i do pozycji „wydatki” w latach 2004–2012 doliczono pozycję „składki na ubezpieczenie na życie”.

Dochody i wydatki

W 2021 r. nadal utrzymywało się relatywnie duże zróżnicowanie przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków pomiędzy różnymi grupami społeczno-ekonomicznymi gospodarstw domowych. Podobnie jak w latach poprzednich, najwyższy przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2487 zł) oraz przeciętne miesięczne wydatki (1490 zł) na osobę wystąpiły w gospodarstwach osób pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym. W tej grupie gospodarstw domowych – w stosunku do przeciętnej dla ogółu gospodarstw domowych w Polsce – zarówno dochód, jak i wydatki były wyższe, odpowiednio o 20,6% i o 13,2% (w 2020 r. odpowiednio o 16,6% i o 16,8%).

Podobnie jak w latach poprzednich najniższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę w 2021 r. dysponowały gospodarstwa domowe rencistów. Ich przeciętny dochód na 1 osobę wyniósł 1638 zł i był o 20,5% niższy od średniej ogólnopolskiej (w 2020 r. niższy o 20,7%). Natomiast najniższe przeciętne wydatki na 1 osobę odnotowano w gospodarstwach domowych rolników (942 zł) i były one o 28,4% niższe od średnich wydatków dla gospodarstw ogółem (w 2020 r. – niższe o 30,6%).

Wykres 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział przeciętnych miesięcznych wydatków w dochodzie rozporządzalnym według grup społeczno-ekonomicznych w 2021 r.

Tak jak w latach poprzednich, najwyższy udział wydatków w dochodach (79,7%) i najniższą kwotę nadwyżki przeciętnych miesięcznych dochodów rozporządzalnych na osobę nad średnimi wydatkami na osobę (332 zł), odnotowano w gospodarstwach domowych rencistów. Najniższy udział wydatków w dochodach (46,9%) i największą średnią kwotę nadwyżki dochodu nad wydatkami (1066 zł), podobnie jak w roku poprzednim, miały gospodarstwa domowe rolników.

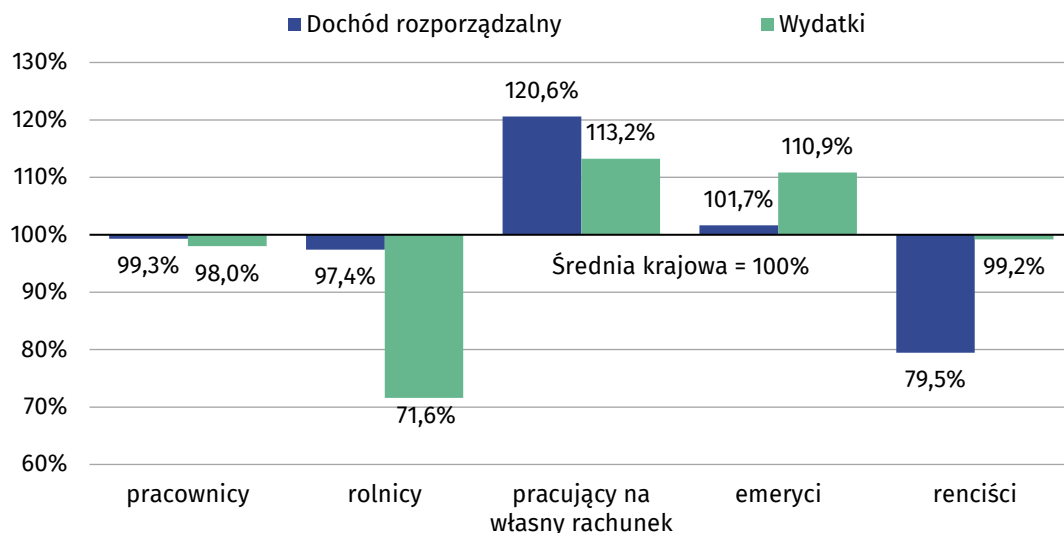
W porównaniu z rokiem poprzednim udział wydatków w dochodach gospodarstw domowych ogółem wzrósł o 0,8 p. proc. do 63,8% (w 2020 r. obniżył się o 5,8 p. proc.), co może mieć związek z dynamiką pandemii COVID-19 i powiązanych z nią ograniczeń.

Rozpiętość wskaźnika przeciętnych miesięcznych dochodów według grup społeczno-ekonomicznych w odniesieniu do średniej krajowej wyniosła 41,1 p. proc. (w 2020 r. – 37,3 p. proc.), zaś rozpiętość przeciętnych miesięcznych wydatków wyniosła 41,6 p. proc. (w 2020 r. – 47,4 p. proc.).

Gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym dysponowały najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę – 2487 zł oraz ponosiły największe przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę – 1490 zł

Najwyższy udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym odnotowano w gospodarstwach domowych rencistów, zaś najniższy w gospodarstwach domowych rolników

Wykres 3. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych w odniesieniu do średniej krajowej w 2021 r.

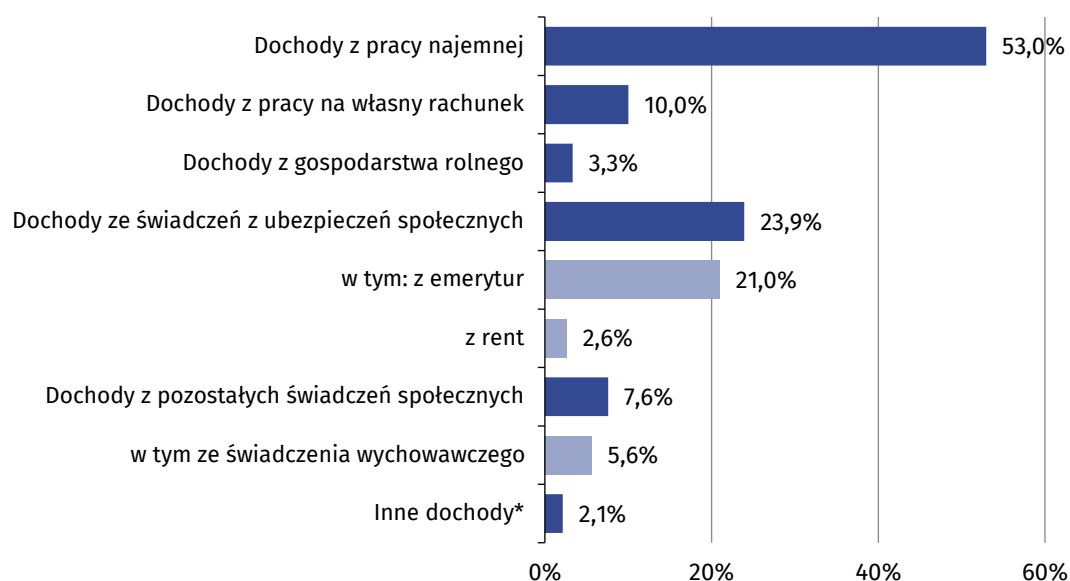

W 2021 r. wystąpił wzrost realnego przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego ogółem na osobę – o 2,2% (w 2020 r. wzrost o 2,0%). Realny wzrost wystąpił we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych, wśród których najwyższy odnotowano w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek (o 5,6%), a najniższy w grupie pracowników (o 0,6%).

W gospodarstwach domowych emerytów odnotowano najwyższy udział dochodów z głównego źródła utrzymania (84,7%), a w gospodarstwach domowych rolników – najniższy (70,4%).

Różnice w strukturze przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2021 r. w porównaniu z 2020 r. wyniosły od -0,7 p. proc. w przypadku dochodów z pozostałych świadczeń społecznych do +0,9 p. proc. w przypadku dochodów z pracy na własny rachunek.

Wykres 4. Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych ogółem w 2021 r.

*Na kategorię "Inne dochody" składają się: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

W 2021 r. w wyniku trwającej od marca 2020 r. pandemii COVID-19 i jej zróżnicowanej dynamiki występowały zarówno okresy zaostrzenia, jak i luzowania obostrzeń sanitarnych, a co za tym idzie, w poszczególnych kwartałach 2021 r. w porównaniu z analogicznymi kwartałami roku poprzedniego nastąpiły zauważalne zmiany w strukturze przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Największe różnice wystąpiły w przypadku dochodów z pracy na własny rachunek, dla których we wszystkich kwartałach odnotowano wzrost udziału w strukturze dochodów ogółem (największy w II kwartale – o 2,0 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2020 r.). Zmniejszenie udziału w dochodach ogółem we wszystkich kwartałach w porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwowano w dochodach z pozostałych świadczeń społecznych, w tym ze świadczenia wychowawczego (największy spadek w II kwartale – odpowiednio o 0,9 i 0,7 p. proc.). W przypadku dochodów z pracy najemnej w pierwszych trzech kwartałach 2021 r. odnotowano niewielki wzrost udziału w strukturze dochodów ogółem w stosunku do tych samych kwartałów 2020 r., a w IV kwartale nastąpił spadek (o 1,5 p. proc.), co także ma związek z dynamiką sytuacji epidemicznej i związanych z nią ograniczeń zarówno w 2020, jak i 2021 r.

Tablica 1. Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych wg kwartałów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
	w % dochodów ogółem									
Dochody z pracy najemnej	53,0	53,0	52,2	52,6	52,9	53,1	53,5	54,1	53,5	52,0
Dochody z pracy na własny rachunek	9,1	10,0	8,8	9,3	9,1	11,1	9,2	9,8	9,2	9,8
Dochody z gospodarstwa rolnego	3,3 ³	3,3	3,9	3,9	3,2	2,6	2,5	2,6	3,6	4,3
Dochody ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	23,9	23,9	23,9	24,0	24,6	24,0	23,8	23,1	23,4	24,5
w tym: z emerytur	20,5	21,0	20,3	20,9	21,0	20,8	20,5	20,5	20,3	21,6
z rent	2,9	2,6	3,0	2,8	3,1	2,9	2,9	2,3	2,7	2,5
Dochody z pozostałych świadczeń społecznych ⁴	8,3	7,6	8,4	8,0	8,2	7,3	8,5	7,9	8,3	7,3
w tym ze świadczenia wychowawczego	6,1	5,6	6,2	6,0	6,2	5,5	6,0	5,6	6,1	5,6
Inne dochody*	2,4	2,1	2,9	2,2	1,9	1,9	2,5	2,5	2,2	2,0

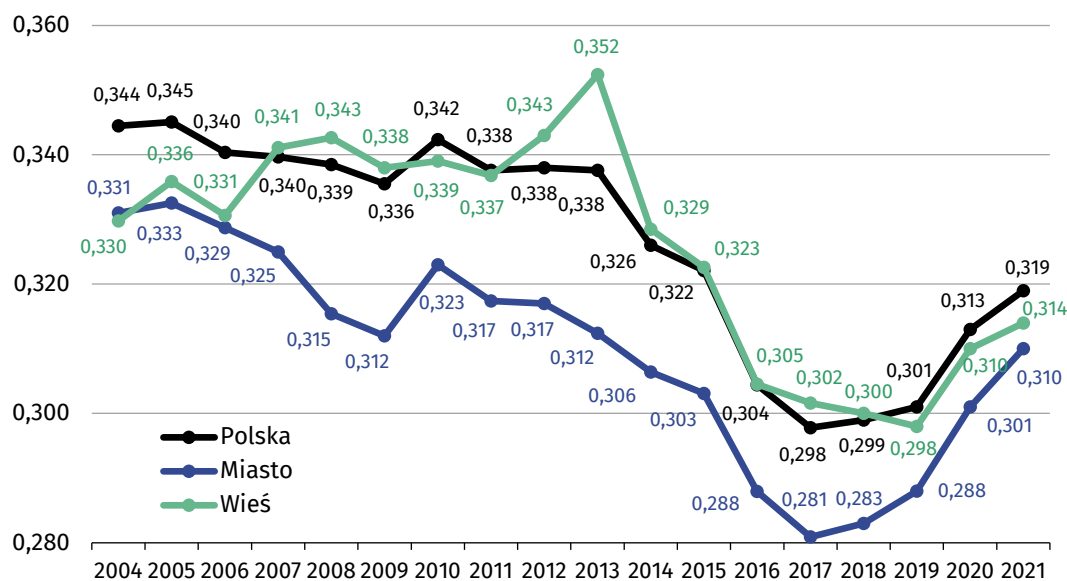
*Na kategorię "Inne dochody" składają się: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

³ W 2020 r. nastąpił wzrost dochodów z rolnictwa w grupie społeczno-ekonomicznej rolników, natomiast spadek w grupie: pracowników, pracujących na własny rachunek oraz emerytów.

⁴ W ramach tej kategorii uwzględniono dodatek solidarnościowy, z którego mogły skorzystać osoby, które w następstwie pandemii COVID-19 po 15 marca 2020 r. straciły pracę lub ich umowa wygasła. Dodatek solidarnościowy w wysokości 1400 zł przysługiwał od 1 czerwca 2020 r., maksymalnie przez 3 miesiące.

Zróżnicowanie dochodów na osobę w gospodarstwach domowych, mierzone współczynnikiem Giniego, po okresie spadku w latach 2014-2017 i chwilowej stabilizacji, od roku 2019 wzrasta. W 2021 r. wartość współczynnika Giniego wyniosła 0,319.

Wykres 5. Zróżnicowanie dochodów mierzone współczynnikiem Giniego dla Polski według miejsca zamieszkania w latach 2004-2021

Notowany w latach 2014-2017 wyraźny spadek zróżnicowania dochodów na osobę w gospodarstwach domowych, mierzony współczynnikiem Giniego, w 2018 r. został zahamowany, a od 2019 r. zróżnicowanie dochodów wzrasta

W 2021 r. 49,7% gospodarstw domowych dysponowało przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na osobę wynoszącym poniżej 2000 zł (56,0% w 2020 r.), 42,4% gospodarstw domowych miało dochód od 2000 do 4000 zł na osobę (37,6% w 2020 r.), 5,6% gospodarstw dysponowało dochodem od 4000 do 6000 zł na osobę (4,7% w 2020 r.), a 6000 zł lub więcej na osobę miało 2,3% gospodarstw domowych (1,7% w 2020 r.). W 2021 r. odsetek gospodarstw domowych z przeciętnym miesięcznym dochodem co najmniej 2000 zł na osobę wyniósł 50,3% (w 2020 r. – 44,0%).

W 2021 r. zmniejszył się odsetek gospodarstw domowych z dochodem poniżej 2000 zł na osobę

W 2021 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, w ujęciu realnym wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych o 3,5%. Również we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych wystąpił realny wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na osobę w stosunku do 2020 r. (od 0,3% w grupie pracujących na własny rachunek do 6,1% w grupie rolników).

W ujęciu realnym w 2021 r. wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych o 3,5% w porównaniu z poprzednim rokiem

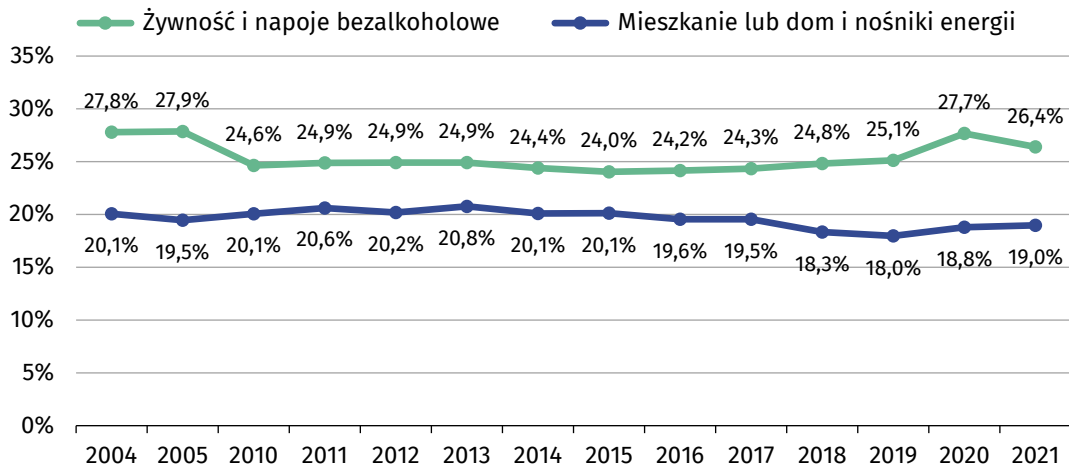
Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe miały, podobnie jak w latach poprzednich, najwyższy udział w strukturze wydatków ogółu gospodarstw domowych – 26,4% i wyniósł on od 23,6% w gospodarstwach pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym do 32,3% w gospodarstwach rolników. Od 2016 r. udział wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe wzrastał umiarkowanie w strukturze wydatków ogółem, w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 silnie wzrósł, natomiast w 2021 r. zmalał o 1,3 p. proc.

W drugim roku pandemii COVID-19 zaszły znaczące zmiany w strukturze wydatków: najbardziej wzrósł udział wydatków na nośniki energii i transport, a najbardziej zmalał na żywność i napoje bezalkoholowe

Drugą istotną pozycję w wydatkach gospodarstw domowych stanowiły wydatki na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii. Udział tego rodzaju wydatków w wydatkach ogółem wyniósł przeciętnie 19,0% i wzrósł w 2021 r. o 0,2 p. proc. Najniższy był w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek (16,4%), a najwyższy w gospodarstwach domowych rencistów (23,5%).

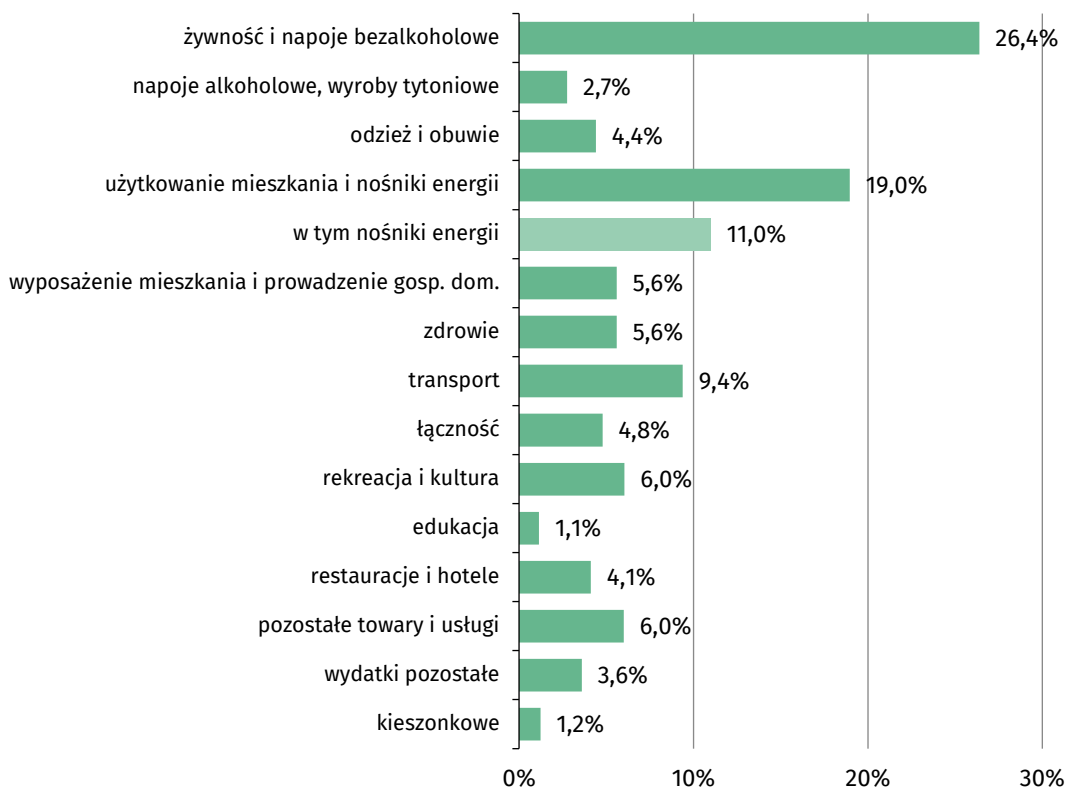
W 2021 r., drugim roku pandemii, najbardziej w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększył się udział w strukturze wydatków takich grup jak: nośniki energii (o 0,7 p. proc.), transport (o 0,6 p. proc.), odzież i obuwie, zdrowie, restauracje i hotele oraz rekreacja i kultura (po 0,3 p. proc.), co ma związek z powolnym powrotem do stanu wydatków sprzed pandemii COVID-19 i specyficzną strukturą wydatków w bazowym 2020 r. w związku z pandemią i wynikającymi z niej ograniczeniami.

Wykres 6. Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę na żywność i napoje bezalkoholowe oraz utrzymanie mieszkania lub domu i nośniki energii w całości wydatków gospodarstw domowych w latach 2004–2021

W przypadku głównych grup towarów i usług konsumpcyjnych, między rokiem 2020 a 2021, zmiany udziału w strukturze wydatków ogółu gospodarstw domowych wyniosły od -1,3 p. proc. (żywność i napoje bezalkoholowe) do +0,6 p. proc. (transport).

Wykres 7. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w % wydatków ogółem) w 2021 r.

W wyniku związanych z trwającą od 2020 r. pandemią COVID-19 i następujących po sobie okresów zamykania gospodarki i jej otwierania oraz związanych z tym zmian w stylu życia ludności, zaobserwowano znaczące zmiany w strukturze przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w poszczególnych kwartałach 2021 r. w porównaniu z analogicznymi kwartałami 2020 r. Wzrost udziału w wydatkach ogółem w kwartałach od drugiego do czwartego zaobserwowano w 4 grupach wydatków: transport (największy wzrost w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w II kwartale i wyniósł 1,4 p. proc.), zdrowie (największy wzrost w II kwartale – 1,1 p. proc.), restauracje i hotele (największy wzrost w IV kwartale – 1,0 p. proc.) oraz rekreacja i kultura (największy wzrost w II kwartale – 0,5 p. proc.). Zmniejszenie udziału w wydatkach ogółem w kwartałach od drugiego do czwartego 2021 r. w stosunku do 2020 r. zanotowano w 3 grupach wydatków: żywność i napoje bezalkoholowe (największy spadek w II kwartale – o 3,2 p. proc.), wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (największy spadek w IV kwartale – o 0,6 p. proc.) oraz napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe (największy spadek w II i IV kwartale – o 0,3 p. proc.).

Tablica 2. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych wg kwartałów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
	w % wydatków ogółem									
Żywność i napoje bezalkoholowe	27,7	26,4	27,1	27,8	29,8	26,6	25,8	25,0	28,1	26,3
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe	2,9	2,7	2,4	2,7	3,1	2,8	3,0	2,8	3,0	2,7
Odzież i obuwie	4,1	4,4	3,7	3,7	3,8	4,4	4,7	4,7	4,4	4,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	18,8	19,0	19,1	20,6	19,6	18,4	17,9	17,8	18,8	19,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gosp. dom.	5,7	5,6	5,0	5,8	5,9	5,6	5,9	5,6	6,0	5,4
Zdrowie	5,3	5,6	6,1	5,9	4,4	5,5	5,0	5,2	5,6	5,8
Transport	8,8	9,4	9,1	8,6	8,8	10,2	9,4	9,5	7,9	9,2
Łączność	4,9	4,8	4,7	5,0	5,3	4,9	4,7	4,7	5,0	4,6
Rekreacja i kultura	5,7	6,0	5,7	5,1	5,4	5,9	6,5	7,5	5,3	5,6
Edukacja	1,0	1,1	1,4	1,3	0,7	1,1	0,8	1,0	1,2	1,2
Restauracje i hotele	3,8	4,1	3,9	2,4	2,9	3,8	5,8	6,4	2,7	3,7
Pozostałe towary i usługi	6,1	6,0	6,3	6,1	5,7	5,7	5,9	5,6	6,7	6,6
Wydatki pozostałe	3,7	3,6	4,1	3,7	3,3	3,6	3,4	3,1	4,1	3,9
Kieszonkowe	1,3	1,2	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2

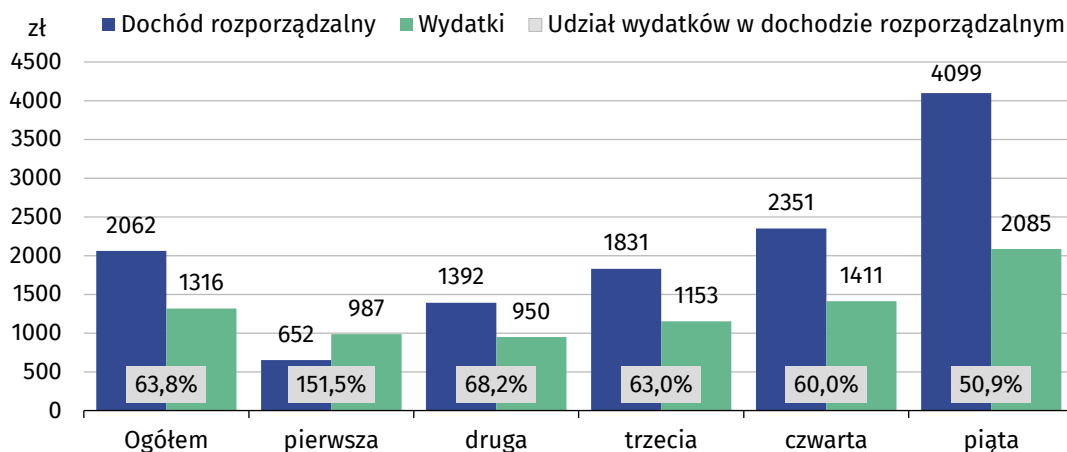
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w grupie 20% osób o najwyższych dochodach (V grupa kwintylowa) wyniósł 4099 zł i był 6,3 raza wyższy (w 2020 r. – 5,6 raza wyższy i wyniósł 3728 zł) od analogicznego dochodu 20% osób uzyskujących najniższe dochody (I grupa kwintylowa). Oznacza to pogłębiający się w ostatnim roku wzrost dysproporcji pomiędzy osobami najbogatszymi i najbiedniejszymi.

W gospodarstwach 20% osób znajdujących się w najlepszej sytuacji dochodowej skumulowanych było 39,7% dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych (w 2020 r. – 38,8%), natomiast w gospodarstwach 20% osób pozostających w najgorszej sytuacji – 6,3% (w 2020 r. – 7,0%). Różnica udziałów dochodów skumulowanych pomiędzy skrajnymi grupami kwintylowymi wzrosła o 1,6 p. proc. do 33,4 p. proc.

W gospodarstwach 20% osób znajdujących się w najlepszej sytuacji dochodowej skumulowanych było 39,7% dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych, podczas gdy w gospodarstwach 20% osób pozostających w najgorszej sytuacji – 6,3%

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w V grupie kwintylowej były 2,1 raza wyższe niż w I grupie kwintylowej (w 2020 r. – 2,3 raza wyższe). Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w najwyższej grupie kwintylowej wyniósł 50,9%, a w najniższej – 151,5%. Podobnie jak w latach poprzednich, gospodarstwa najbiedniejsze nadal były zmuszone korzystać ze swoich oszczędności lub pożyczek, czy kredytów, i to w większym stopniu niż w 2020 r., w którym ich przeciętne wydatki stanowiły 126,5% ich średnich dochodów.

Wykres 8. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział przeciętnych miesięcznych wydatków w dochodzie rozporządzalnym według grup kwintylowych w 2021 r.

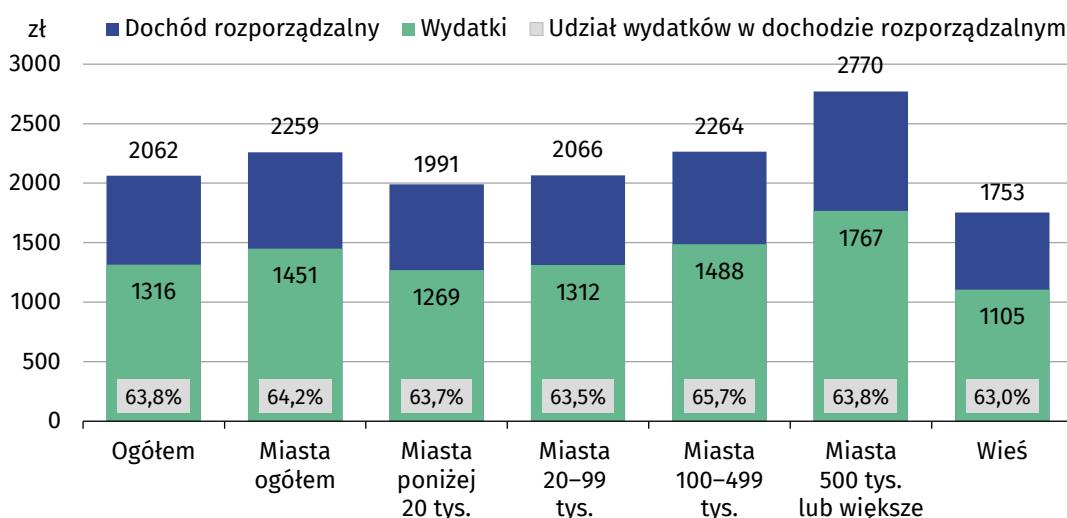
Czynnikami silnie różnicującym dynamikę i strukturę dochodów oraz wydatków gospodarstw domowych jest miejsce zamieszkania.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta był wyższy o 28,9% niż na wsi (w 2020 r. o 28,0%). Różnice te wynikały z wysokości dochodów uzyskiwanych przez gospodarstwa domowe, jak również związane były z większą liczbą osób wchodzących w skład gospodarstw domowych zamieszkujących wieś⁵. Podobnie wyglądała sytuacja w przypadku wydatków gospodarstw domowych. Przeciętne miesięczne wydatki na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta były o 31,3% wyższe niż na wsi (w 2020 r. o 35,4%).

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta był wyższy o 28,9% niż na wsi

Przeciętne miesięczne wydatki na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta były o 31,3% wyższe niż na wsi

Wykres 9. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym według klasy miejscowości zamieszkania w 2021 r.

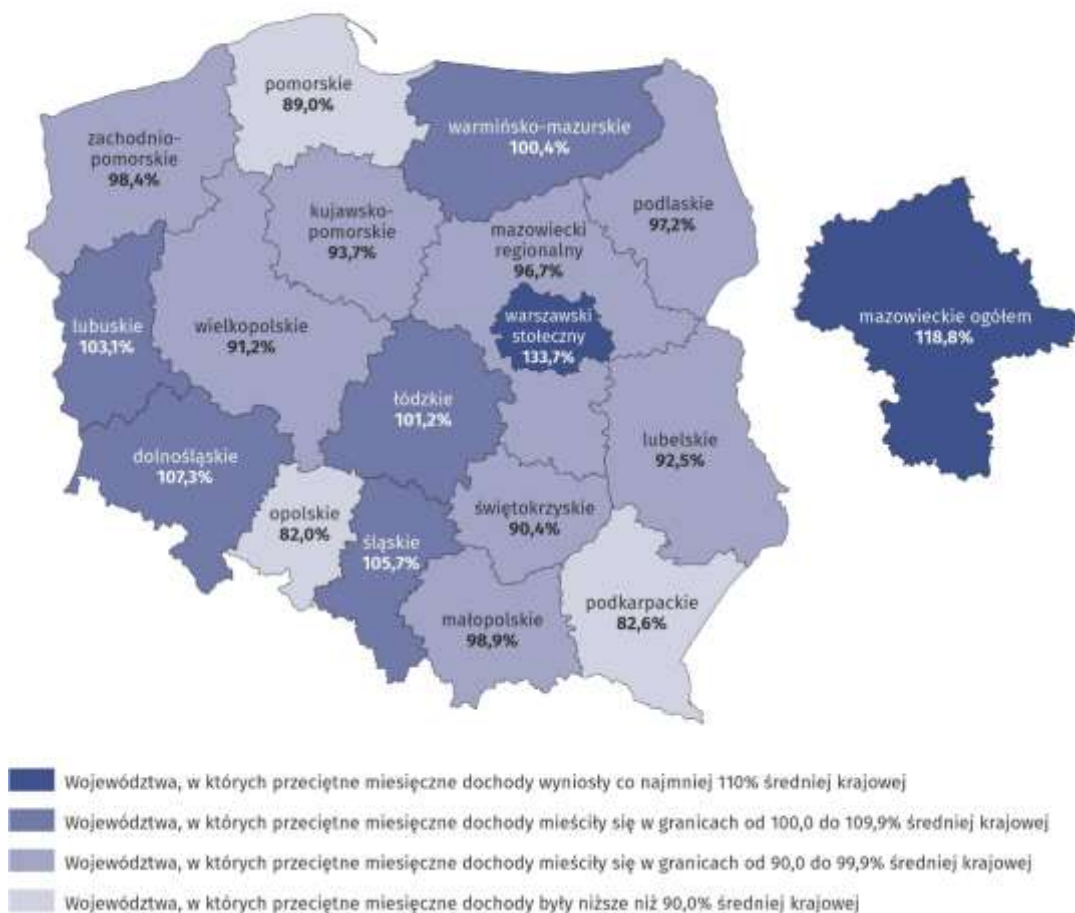

⁵ W 2021 r. przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta wynosiła 2,26, zaś w zamieszkujących wieś – 3,00.

W ujęciu terytorialnym dochód wyższy od średniej krajowej wystąpił w województwach: mazowieckim, dolnośląskim, śląskim, lubuskim, łódzkim i warmińsko-mazurskim. Tak jak w roku poprzednim, zdecydowanie najwyższe przeciętne dochody na 1 osobę wykazywały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 2450 zł, w tym 2758 zł w regionie warszawskim stołecznym i 1993 zł w pozostałej części województwa mazowieckiego (region mazowiecki regionalny). Dochody te były wyższe niż przeciętny krajowy dochód na osobę o 18,8%, (w tym wyższe od średniej krajowej o 33,7% w regionie warszawskim stołecznym i niższe o 3,3% w pozostałej części województwa mazowieckiego). Najniższe dochody uzyskiwały gospodarstwa z województwa opolskiego (1691 zł) – o 18,0% poniżej średniej krajowej. Kolejnymi województwami z najniższym poziomem dochodu były województwa: podkarpackie (mniej o 17,4% od średniej dla Polski) i pomorskie (mniej o 11,0%).

Rozpiętość pomiędzy najwyższym a najniższym przeciętnym dochodem na osobę w województwach, w odniesieniu do średniej krajowej, zwiększyła się o 2,9 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 36,8 p. proc.

Mapa 1. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej (Polska=100) w 2021 r.

Najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę dysponowały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 2450 zł, zaś najniższym – gospodarstwa domowe zamieszkujące województwo opolskie – 1691 zł

W przypadku wydatków przeciętne miesięczne wartości powyżej średniej dla Polski w 2021 r. odnotowano w województwach: dolnośląskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim, opolskim i łódzkim. Najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę (1561 zł) odnotowano w województwie dolnośląskim i były one wyższe od przeciętnej ogólnopolskiej o 18,6 %. Oznacza to, że po raz pierwszy wydatki te były najwyższe w województwie innym niż mazowieckie, dla którego wyniosły one 1508 zł i były wyższe od przeciętnej ogólnopolskiej o 14,6%, w tym o 33,6% wyższe w regionie warszawskim stołecznym i niższe o 13,6% w pozostałej części województwa mazowieckiego (region mazowiecki regionalny). Najniższe przeciętne wydatki na 1 osobę wystąpiły w województwie podkarpackim (1005 zł) i w porównaniu ze średnią dla całego kraju były one niższe o 23,6%, świętokrzyskim (niższe o 18,2%), małopolskim (niższe o 17,5%) oraz podlaskim (niższe o 16,4%).

Rozpiętość pomiędzy najwyższymi i najniższymi średnimi wydatkami na osobę w województwach zmniejszyła się zaledwie o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2020 r. i wyniosła 42,2 p. proc.

Mapa 2. Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej (Polska=100) w 2021 r.

Najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę ponosiły gospodarstwa domowe z województwa dolnośląskiego – 1561 zł, zaś najniższe – z województwa podkarpackiego – 1005 zł

- Województwa, w których przeciętne miesięczne wydatki wyniosły co najmniej 110% średniej krajowej
- Województwa, w których przeciętne miesięczne wydatki mieściły się w granicach od 100,0 do 109,9% średniej krajowej
- Województwa, w których przeciętne miesięczne wydatki mieściły się w granicach od 90,0 do 99,9% średniej krajowej
- Województwa, w których przeciętne miesięczne wydatki były niższe niż 90,0% średniej krajowej

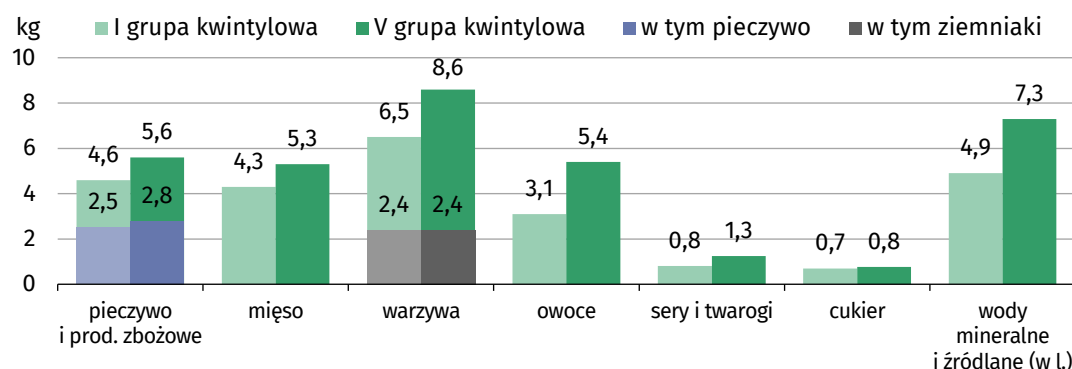
Spżycie iloociowe zywnosci

W 2021 r. nastapil spadek spżycia wiekszości podstawowych artykułów zywnosciowych. Najwzyszy spadek dotyczil: cukru (o 10,7%), maki (o 10,0%), olejów i tuszczów (o 5,6%, w tym margaryny i innych twardych tuszczów roslinnych o 11,5%), mleka (o 5,2%), warzyw (o 3,8%, w tym ziemniaków o 7,8%), smietany (o 2,8%), pieczywa i produktów zbozowych (o 2,6%, w tym pieczywa o 2,9%), wedliny i innych przetworów miesnych (o 2,6%), miesa (o 2,4%, w tym surowego miesa drobiowego o 6,5%), makaronu i produktów makaronowych (o 2,4%) oraz jaj (o 2,2%). Wzrost spżycia odnotowano w przypadku ryb i owoców morza (o 3,7%), owoców (o 2,3%) oraz serów i twarogów (o 2,1%). Na spadek poziomu spżycia wiekszości podstawowych artykułów zywnosciowych i wzrost o 15,6% wydatków na gastronomię miało wpływ, obok wzrostu cen zywnosci, stopniowe luzowanie obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, umozliwienie funkcjonowania lokali gastronomicznych oraz wynikajace z tego zmiany w czestotliwosci, wielkosci i strukturze dokonywanych zakupów. Zmiany te przelozyly sie na zauwazalny spadek udzialu wydatków na zywnosc i napoje bezalkoholowe w ogóle wydatków gospodarstw domowych w 2021 r. (w 2020 r. zaobserwowano wyraźny wzrost tego typu wydatków w stosunku do okresu sprzed pandemii COVID-19).

Poziom spżycia artykułów zywnosciowych zalezy w duzym stopniu od dochodów osiaganych przez gospodarstwa domowe. Wraz ze wzrostem ich zamożności, wyzszy był poziom spżycia niektórych artykułów zywnosciowych takich jak pieczywo i produkty zbozowe, mieso, warzywa, owoce, sery i twarogi, cukier oraz wody mineralne i zdrojlane.

W 2021 r. nastapil spadek spżycia wiekszości podstawowych produktów zywnosciowych takich jak: cukier, maki, oleje i tuscze, mleko, warzywa, smietana, pieczywo i produkty zbozowe, wedliny i inne przetwory miesne, mieso, makaron i produkty makaronowe oraz jaja

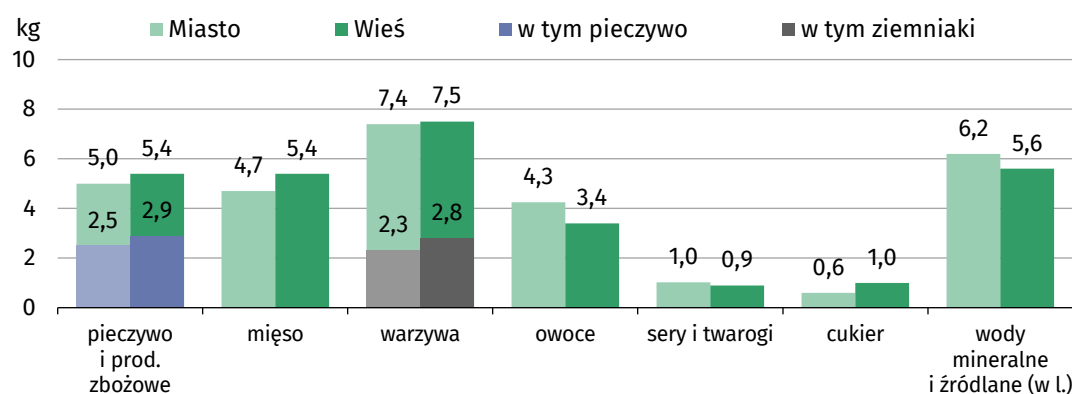
Wykres 10. Przecietne miesieczne spżycie wybranych artykułów zywnosciowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych wedlug grup kwintylowych w 2021 r.

Na poziom spżycia zywnosci wpływaja takze nawyki zywniowe, ceny produktów zywnosciowych oraz miejsce zamieszkania. Gospodarstwa domowe zamieszkujace tereny wiejskie charakteryzuj sie nieco innym modelem zywnienia niz gospodarstwa domowe zamieszkujace miasta. Na wsi wystapilo wyzsze spżycie pieczywa i produktów zbozowych, miesa o raz cukru, a w miastach – owoców oraz wód mineralnych i zdrojlaných.

Pozytywnym zjawiskiem jest spadek wartosci miesiecznego spżycia cukru na osobę (o 0,1 kg) zarowno w miescie, jak i na wsi.

Wykres 11. Przecietne miesieczne spżycie wybranych artykułów zywnosciowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych wedlug miejsca zamieszkania w 2021 r.

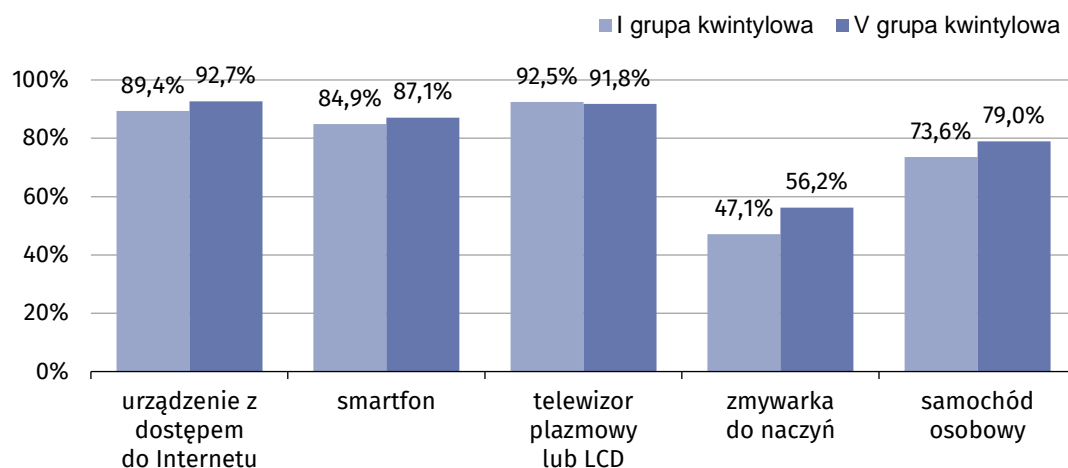
Wyposażenie w przedmioty trwałego użytkowania

W 2021 r. wystąpił wzrost liczby gospodarstw domowych wyposażonych w zmywarkę do naczyń (o 4,2%), smartfon (o 2,2%), odbiornik plazmowy lub ciekłokrystaliczny oraz rower (po 1,6%), samochód osobowy (o 1,3%), urządzenie z dostępem do Internetu (o 1,2%) oraz urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej (o 1,0%). Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w przypadku samochodów osobowych największy wzrost w stosunku do 2020 r. odnotowano w grupie rencistów (o 17,8%), co wynika z faktu małego nasycenia w to dobro gospodarstw rencistów (jedynie 1/3 spośród nich posiadała samochód osobowy). Dla niektórych rodzajów dóbr nastąpił dalszy spadek liczby gospodarstw domowych w nie wyposażonych i dotyczyło to takich dóbr jak: odbiornik kineskopowy (spadek o 42,9% liczby gospodarstw go posiadających), motocykl, skuter, motorower (spadek o 11,9%), zestaw kina domowego (spadek o 5,6%), sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (spadek o 4,3%).

Poziom wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania zależy w dużym stopniu od ich sytuacji materialnej.

Gospodarstwa najbogatsze (V grupa kwintylowa) były znacznie lepiej wyposażone niż gospodarstwa najuboższe (I grupa kwintylowa). Podkreślić należy jednak, że różnice w stopniu wyposażenia pomiędzy V i I grupą kwintylową zmniejszyły się w stosunku do 2020 r., najbardziej – o 3,6 p. proc. – w przypadku zmywarki do naczyń i – o 3,1 p. proc. – dla smartfonu. Dla pozostałych dóbr zmiany były nieznaczne.

Wykres 12. Wyposażenie gospodarstw domowych w wybrane dobra trwałego użytkowania według grup kwintylowych w 2021 r.

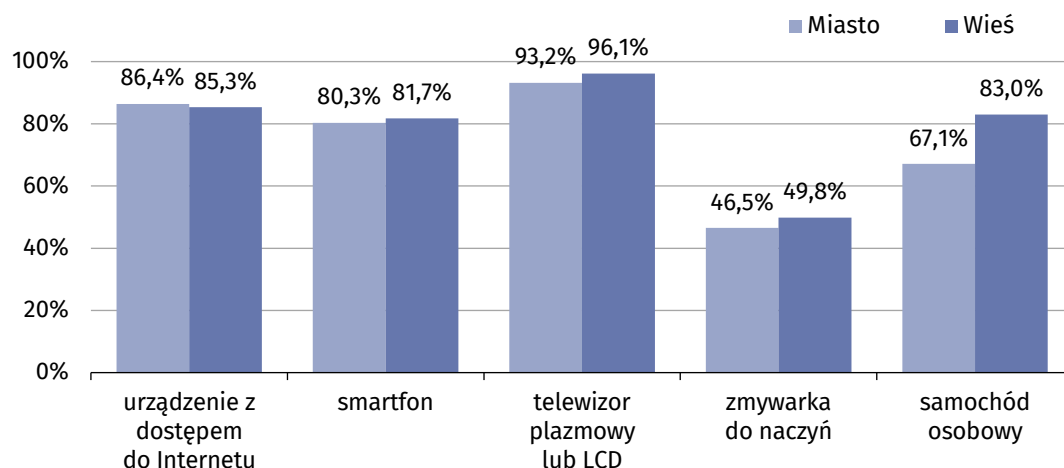
Pod względem wyposażenia w sprzęt nowej generacji, taki jak urządzenie z dostępem do Internetu⁶, w tym smartfon⁷, wystąpiły niewielkie różnice w stopniu wyposażenia w te urządzenia pomiędzy gospodarstwami domowymi w miastach i na wsi (odpowiednio o 1,1 p. proc. na korzyść miast i o 1,4 p. proc. na korzyść wsi). W przypadku telewizora plazmowego lub LCD i zmywarki do naczyń wystąpiły nieco większe różnice (odpowiednio o 2,9 p. proc. i o 3,3 p. proc.) na korzyść gospodarstw domowych mieszkających na wsi. Zdecydowanie większy odsetek gospodarstw domowych na wsi niż w mieście posiadał rower (o 25,2 p. proc.), samochód osobowy (o 15,9 p. proc.) lub motocykl, skuter, motorower (o 4,1 p. proc.). W porównaniu z 2020 r. dystans wsi do miast w stopniu wyposażenia w sprzęt nowej generacji zmniejszył się, a w przypadku wyposażenia w zmywarkę zwiększyła się różnica pomiędzy lepiej wyposażonymi w to dobro gospodarstwami domowymi na wsi a tymi z miasta.

⁶ Kategoria ta obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem, niezależnie od rodzaju urządzenia i typu połączenia internetowego (np. komputer stacjonarny, laptop, tablet, telewizor, smartfon).

⁷ Pomimo zaliczenia smartfonu do kategorii „Urządzenie z dostępem do Internetu”, prezentowany jest również poziom wyposażenia w sam smartfon, jako osobny rodzaj urządzenia, z uwagi na jego powszechność i różne zastosowania.

W 2021 r. wystąpił wzrost liczby gospodarstw domowych wyposażonych między innymi w następujące dobra: zmywarka do naczyń, smartfon, odbiornik plazmowy lub ciekłokrystaliczny, rower, samochód osobowy, urządzenie z dostępem do Internetu oraz urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej

Wykres 13. Wyposażenie gospodarstw domowych w wybrane dobra trwałego użytkowania według miejsca zamieszkania w 2021 r.

Na wsi większy odsetek gospodarstw domowych posiadał zmywarkę do naczyń, rower, samochód osobowy lub motocykl, skuter, motorower, natomiast gospodarstwa domowe w miastach były lepiej wyposażone w urządzenia z dostępem do Internetu

Warunki mieszkaniowe

Przeciętne gospodarstwo domowe w 2021 r. zajmowało mieszkanie o powierzchni 83,9 m² (w 2020 r. 81,9 m²), składające się z 3 pokoi. Na jedną osobę w gospodarstwie przypadało średnio 30,0 m² powierzchni użytkowej oraz 1 pokój (w 2020 r. – 29,2 m² oraz 1 pokój).

Największą przeciętną powierzchnią użytkową mieszkań dysponowały gospodarstwa domowe rolników – 132,5 m², zaś najmniejszą gospodarstwa domowe rencistów – 67,9 m². W porównaniu z 2020 r. największy wzrost powierzchni użytkowanego mieszkania wystąpił w gospodarstwach domowych pracowników (o 2,5 m²), natomiast najmniejszy wzrost – w gospodarstwach domowych rolników (o 0,5 m²).

Największą powierzchnię użytkową na 1 osobę posiadali gospodarstwa domowe emerytów (41,2 m²) i rencistów (40,9 m²), co wiąże się z mniejszą liczbą osób w gospodarstwie domowym, zaś najmniejszą – gospodarstwa domowe pracowników (26,2 m²).

Wielkość mieszkań użytkowanych przez gospodarstwa domowe była też zróżnicowana ze względu na poziom dochodów gospodarstwa. W przypadku gospodarstw domowych o najwyższych dochodach (V grupa kwintylowa), zajmowana powierzchnia była mniejsza (82,5 m²) niż w gospodarstwach o najniższych dochodach (I grupa kwintylowa) – 90,2 m², jednak ich członkowie dysponowali dużo większą powierzchnią przypadającą na 1 osobę (odpowiednio 38,5 m² wobec 24,7 m²)⁸.

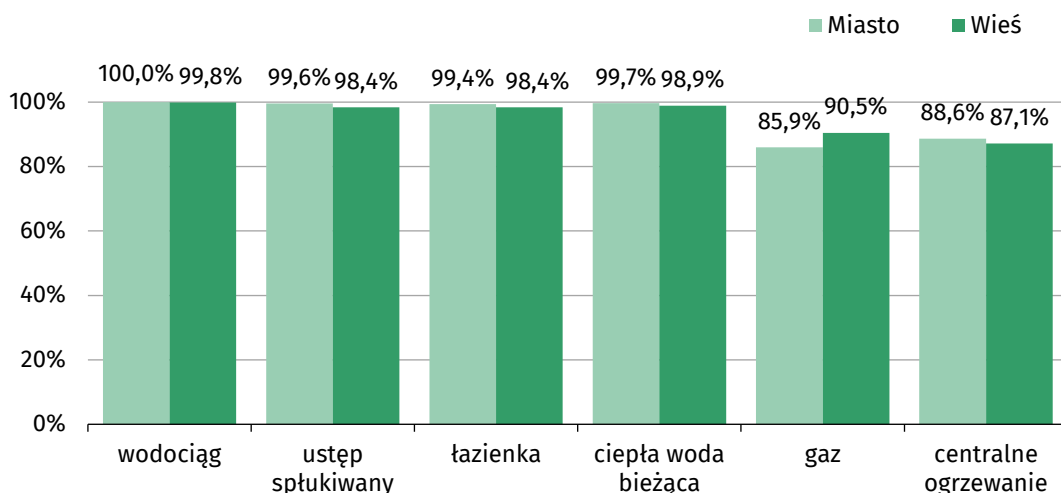
Systematycznie poprawia się wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Mieszkania wyposażone w wodociąg stanowiły 99,9% ogółu gospodarstw domowych, w ustęp spłukiwany – 99,2%, a w łazienkę – 99,0%.

Tak jak w poprzednich latach najlepiej wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne (poza wyposażeniem w gaz i centralne ogrzewanie) były mieszkania gospodarstw domowych pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym, a najstaniej – gospodarstwa rencistów.

Mieszkania gospodarstw domowych mieszkających w miastach były nieco lepiej wyposażone w instalacje sanitarno-techniczne od gospodarstw zamieszkujących wieś, z wyjątkiem wyposażenia w gaz. Wśród gospodarstw domowych na wsi korzystne zmiany w stosunku do 2020 r. zastryły w przypadku wyposażenia w łazienkę (wzrost o 0,8 p. proc.) i ustęp spłukiwany (wzrost o 0,7 p. proc.).

⁸ Przewiętna liczba osób w gospodarstwach należących do I grupy kwintylowej wynosiła 3,25, a w V grupie kwintylowej – 2,04.

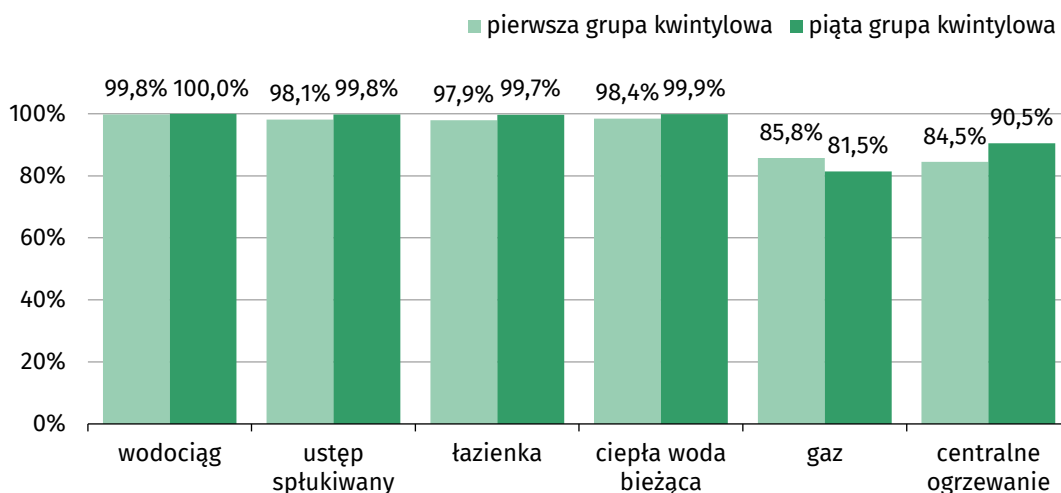
Wykres 14. Wyposażenie mieszkań w wybrane instalacje techniczno-sanitarne według miejsca zamieszkania w 2021 r.

Mieszkania gospodarstw domowych mieszkających w miastach były nieco lepiej wyposażone w instalacje sanitarno-techniczne od gospodarstw zamieszkujących wieś, z wyjątkiem wyposażenia w gaz

Istnieje wyraźna zależność między dochodami gospodarstwa a wyposażeniem mieszkania w instalacje techniczno-sanitarne, z wyjątkiem gazu, z którego najrzadziej korzystają najbogatsze gospodarstwa (V grupa kwintylowa). Najbardziej znacząca różnica w tym zakresie pomiędzy I i V grupą kwintylową na korzyść najbogatszych gospodarstw domowych dotyczyła wyposażenia w centralne ogrzewanie (6,0 p. proc.), łazienkę (1,8 p. proc.) oraz ustęp spłukiwany (1,7 p. proc.). Różnice te zmalały w stosunku do 2020 r.

Wykres 15. Wyposażenie mieszkań w wybrane instalacje techniczno-sanitarne według grup kwintylowych w 2021 r.

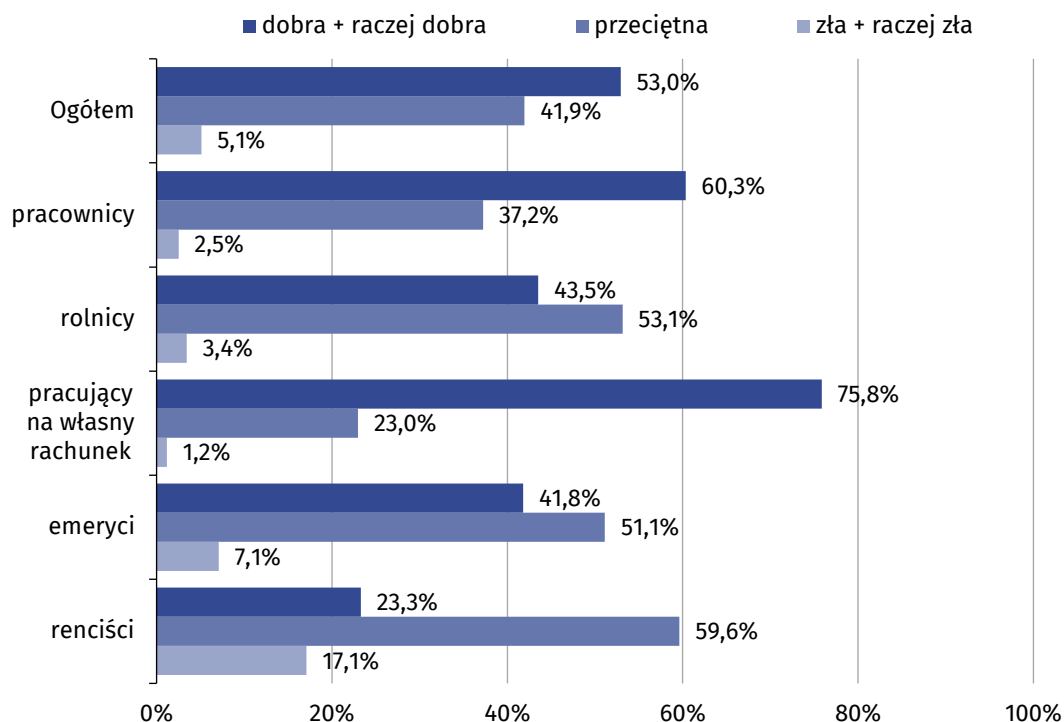

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych systematycznie poprawia się we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych z wyjątkiem rencistów, wśród których w ostatnim roku ocena ta nieznacznie pogorszyła się. W 2021 r. nastąpił dalszy wzrost odsetka gospodarstw oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą (53,0% gospodarstw domowych ogółem wobec 51,6% w 2020 r.) oraz spadek odsetka gospodarstw postrzegających ją jako raczej złą albo złą (5,1% wobec 5,8% w 2020 r.). Najlepiej swoją sytuację materialną postrzegali gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym (75,8% ocen pozytywnych, wobec 73,4% w 2020 r.), najgorzej zaś gospodarstwa domowe rencistów (23,3% ocen pozytywnych wobec 23,5% w 2020 r.).

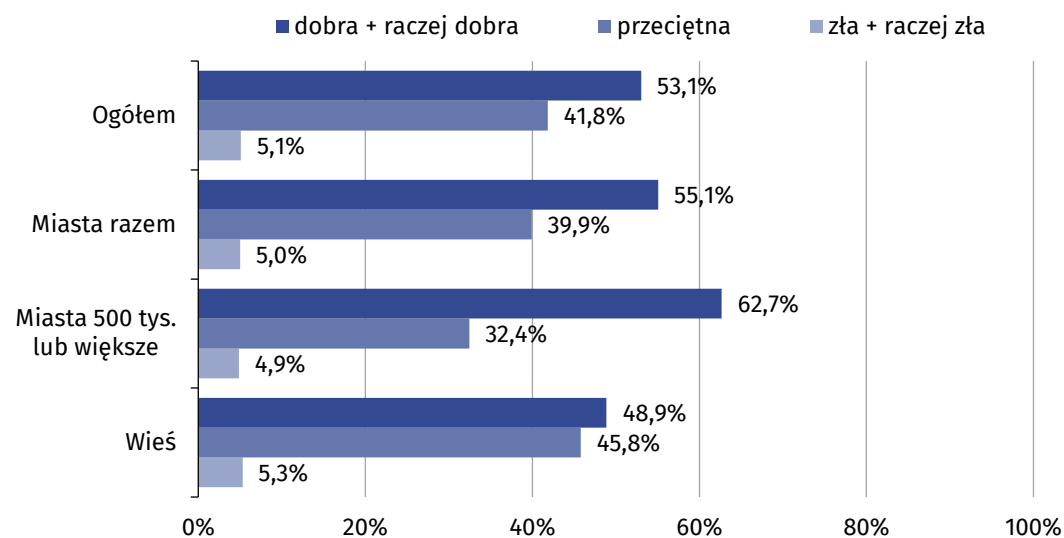
Systematycznie poprawia się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Wykres 16. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według grup społeczno-ekonomicznych w 2021 r.

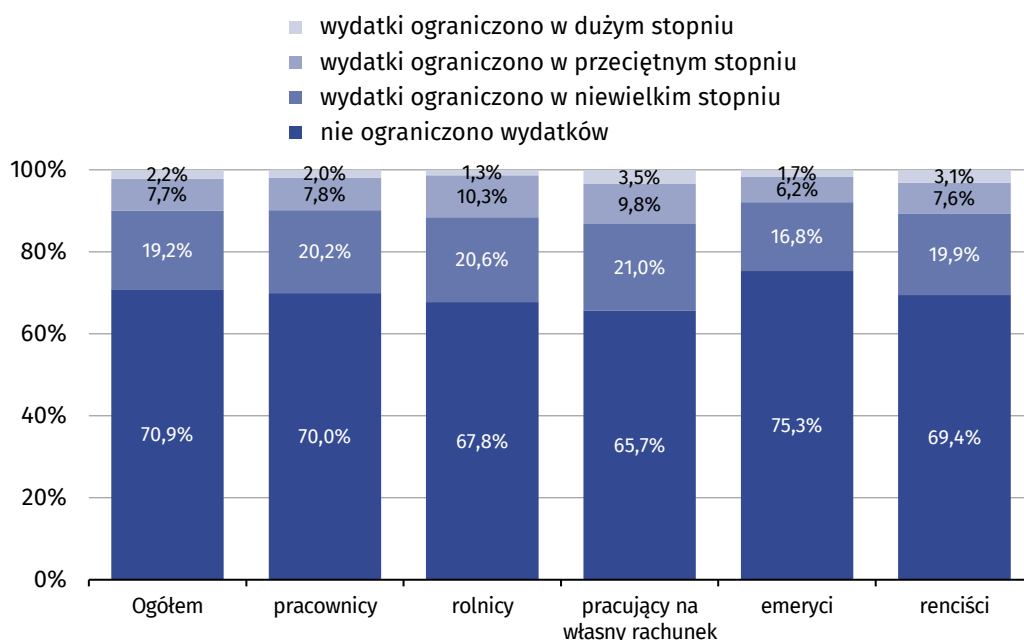
Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w znacznym stopniu zależy od miejsca zamieszkania gospodarstwa domowego. Gospodarstwa mieszkające na wsi gorzej oceniały swoją sytuację materialną niż mieszkańcy miast, zwłaszcza tych największych o liczbie mieszkańców 500 tys. lub więcej, choć w obu przypadkach oceny te, w stosunku do 2020 r., poprawiły się. 62,7% gospodarstw domowych z miast liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców i 48,9% mieszkańców wsi oceniało swoją sytuację materialną jako dobrą lub raczej dobrą (w 2020 r. było to odpowiednio 60,9% i 47,2%).

Wykres 17. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według miejsca zamieszkania w 2021 r.

W wyniku trwającej od 2020 r. pandemii COVID-19⁹ część gospodarstw domowych była zmuszona do podejmowania decyzji o: ograniczaniu wydatków, korzystaniu z oszczędności, zaciąganiu kredytów i pożyczek, sprzedaży części majątku, rezygnacji ze spłaty stałych zobowiązań finansowych czy udzieleniu wsparcia finansowego rodzinie i znajomym. W 2021 r., w porównaniu z 2020 r., subiektywna ocena gospodarstw poprawiła się we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych. Zdecydowanie najczęściej podejmowaną w gospodarstwach domowych decyzją odnoszącą się do zarządzania finansami było ograniczenie wydatków, co uczyniło w różnym stopniu 29,1% (37,2% w 2020 r.) gospodarstw domowych oraz skorzystanie z oszczędności, co miało miejsce w 11,7% (15,8% w 2020 r.) gospodarstw domowych (pozostałe decyzje były podejmowane zdecydowanie rzadziej). Analogicznie do 2020 r. pandemia wpłynęła w największym stopniu na sytuację gospodarstw domowych pracujących na własny rachunek. Więcej niż co trzecie z nich (w 2020 r. prawie co drugie) musiało ograniczyć swoje wydatki, w tym 3,5% ogółu tego typu gospodarstw (6,9% w 2020 r.) w znacznym stopniu. Podobnie jak w roku poprzednim w najlepszej sytuacji pod względem skali konieczności redukcji wydatków znalazły się gospodarstwa domowe emerytów, gdzie wydatki ograniczyło 24,7% (29,5% w 2020 r.) gospodarstw domowych.

Wykres 18. Subiektywna ocena* gospodarstw domowych, które w wyniku pandemii COVID-19 musiały ograniczyć wydatki według grup społeczno-ekonomicznych w 2021 r.

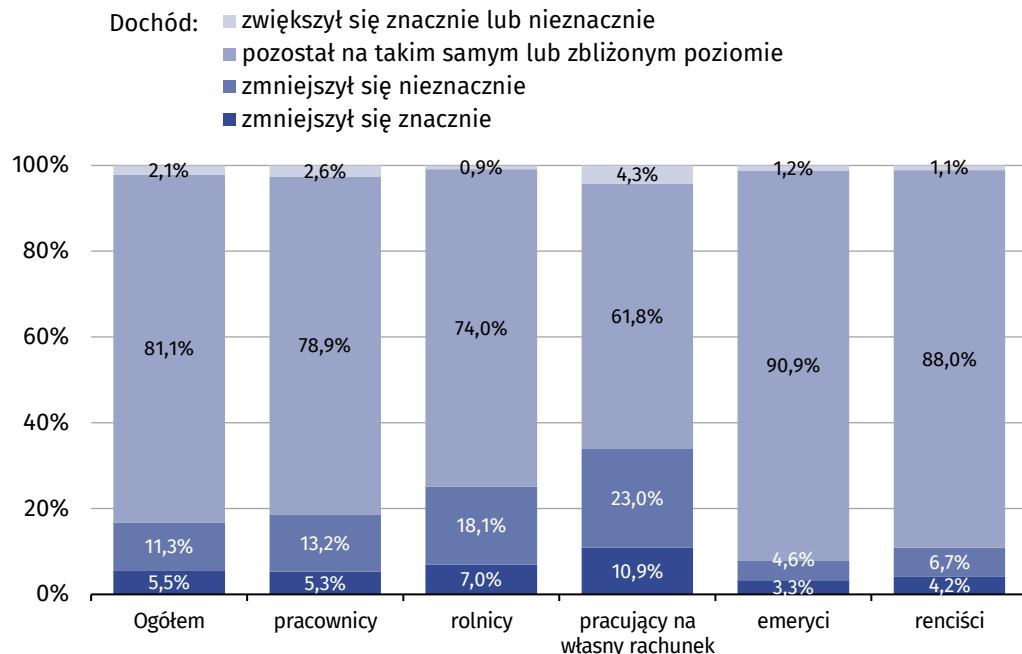
* Nie uwzględniono oceny "trudno powiedzieć".

Na podstawie subiektywnej oceny respondentów, odsetek gospodarstw domowych, w których w wyniku trwającej od 2020 r. pandemii COVID-19 całkowity dochód pozostał na takim samym lub zbliżonym poziomie wyniósł 81,1% (74,8% w 2020 r.), a gospodarstw domowych, którym dochody spadły w stopniu znacznym – 5,5% (8,2% w 2020 r.) lub nieznacznym – 11,3% (15,7% w 2020 r.). Wzrost dochodów według subiektywnej oceny odnotowano dla 2,1% (1,3% w 2020 r.) gospodarstw domowych. W przekroju według grup społeczno-ekonomicznych najmniej dotknięte spadkiem dochodów były ponownie gospodarstwa domowe emerytów – ich dochód w zdecydowanej większości pozostał na takim samym lub zbliżonym poziomie – 90,9% gospodarstw domowych (91,2% w 2020 r.). Podobnie jak w 2020 r. w najtrudniejszej sytuacji pod względem spadku dochodów w stosunku do roku poprzedniego znalazły się gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym, wśród których 33,9% doświadczyło spadku dochodów, w tym w stopniu znacznym – 10,9% ogółu tego typu gospodarstw wobec 20,8% w 2020 r., a w stopniu niezacznym – 23,0% wobec 30,5% w 2020 r.

⁹ W II kwartale 2020 r. w kwestionariuszu BR-04 do badania budżetów gospodarstw domowych dodane zostały pytania dotyczące wybranych aspektów funkcjonowania gospodarstw domowych w warunkach zagrożenia epidemicznego choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 zwanej „COVID-19”.

Trzeba jednak podkreślić, że pomimo powyższych uwarunkowań grupa gospodarstw domowych pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym pozostała grupą o najwyższym poziomie dochodów rozporządzalnych przypadających na jedną osobę, a jednocześnie w tej grupie społeczno-ekonomicznej odnotowano najwyższy odsetek deklaracji wzrostu dochodów w porównaniu z 2020 r. (4,3%).

Wykres 19. Subiektywna ocena* zmian w dochodach gospodarstw domowych w wyniku pandemii COVID-19 według grup społeczno-ekonomicznych w 2021 r.

* Nie uwzględniono oceny "trudno powiedzieć".

W przypadku zmiany sytuacji dochodowej w drugim roku pandemii COVID-19, znaczenie miał również poziom dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwie domowym. W najlepszej sytuacji znajdowały się osoby z gospodarstw domowych najbogatszych (V grupa kwintylowa), które w 81,9% (75,6% w 2020 r.) deklarowały, że ich dochody nie zmieniły się znacząco. Natomiast w 14,6% gospodarstw domowych z tej grupy kwintylowej dochody spadły w ich ocenie w stopniu znacznym (4,2% wobec 6,9% w 2020 r.) lub nieznacznym (10,4% wobec 15,3% w 2020 r.). Wśród gospodarstw domowych najuboższych (I grupa kwintylowa) 74,4% (68,2% w 2020 r.) stwierdziło, że ich dochody pozostały na zbliżonym poziomie, natomiast oceniających, że ich dochód zmniejszył się było 24,2% gospodarstw domowych, w tym w stopniu znacznym – 9,9% (13,1% w 2020 r.), a nieznacznym – 14,3% (17,8% w 2020 r.). Wzrost dochodów w stopniu znacznym lub nieznacznym w V grupie kwintylowej deklarowało 3,5% gospodarstw domowych (2,2% w 2020 r.), natomiast w I grupie kwintylowej – 1,4% gospodarstw domowych (0,9% w 2020 r.).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych

Dyrektor Piotr Łysoń

Tel: 22 449 40 27, 22 608 31 22

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek

Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2020 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2020 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

[Sytuacja materialna i dochodowa gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2016 r.](#)

[Sytuacja społeczno-ekonomiczna gospodarstw domowych w latach 2000-2015. Zróżnicowanie miasto-wieś](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BANK DANYCH LOKALNYCH gospodarstwa domowe](#)

[Badanie BGD - warunki materialne ludności według grup społeczno-ekonomicznych i wielkości gospodarstwa](#)

[Badanie BGD - warunki materialne ludności według klasy miejscowości zamieszkania](#)

[Badanie BGD - warunki materialne ludności według województw](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Przychody gospodarstwa domowego netto](#)

[Rozchody gospodarstwa domowego netto](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Warunki mieszkaniowe](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)